

Antwoorden op technische vragen n.a.v. van Najaarsnota 2021 en Programmabegroting 2022-2025

NAJAARSNOTA 2021

CDA

Vraag 1:

P. 15 (De inwoner op 1): Verkiezingen. Is er nu over 2020 en 2021 totaal genomen een tekort van € 25.000,- of was dit alleen over 2021. In het laatste geval hoe is dit dan over deze twee jaren begroot. Mocht er in totaal wel € 25.000 tekort zijn, wordt dit dan gecompenseerd vanuit het rijk en hoe kan dit dan zo hoog oplopen?

Antwoord:

Het tekort van € 25.000, is in 2021. Compensatie vanuit het Rijk heeft al plaatsgevonden in 2020 en 2021.

In de begroting van de gemeente wordt jaarlijks rekening gehouden met 1 verkiezing. Naast het bedrag dat wij zelf hebben opgenomen in de begroting, heeft het Rijk zowel in 2020 als in 2021 extra geld beschikbaar gesteld voor het organiseren van de Tweede Kamerverkiezingen in coronatijd in 2021.

In 2020 waren er geen verkiezingen, maar zijn er wel uitgaven gedaan ter voorbereiding op de verkiezingen van 2021. Het beschikbare bedrag is in 2020 niet volledig benut, omdat het grootste deel van de extra gemaakte kosten in 2021 viel. In de Najaarsnota in 2020 is het budget voor verkiezingen met € 50.000 verlaagd. Daarnaast was er bij de jaarrekening in 2020 een overschot op het budget verkiezingen van € 53.000.

Over beide jaren samen hebben we dus een overschot. Dit komt doordat de bekostigingsstroom van het Rijk anders is dan onze uitgavenstroom wat vorig jaar tot een overschot leidde en dit jaar tot een tekort.

Vraag 2:

P.45 (Samenredzaam): Op een viertal onderdelen wordt aangegeven dat de begroting niet haalbaar blijkt. Totaal spreken we hier over ruim 1 mln Euro. De verschillende bedragen worden herzien. Wat zijn de financiële consequenties? Zijn de besparingen nu helemaal niet haalbaar? Of deels en voor welk deel dan?

Antwoord:

De gemeenteraad heeft met vaststelling van de begroting 2021-2024 een besparingsopgave voor het programma Samenredzaam vastgesteld. Met name de opgave voor het sociaal domein is fors. Hiervoor is het programma Transformatie SD 2.0 is het leven geroepen. Op basis van de huidige inzichten blijken niet alle besparingsvoorstellen die zijn gedaan in 2021 realistisch en haalbaar. In onderstaande tabel wordt voorgesteld een aantal besparingen uit de Programmabegroting 2021-2024 bij te stellen. Er resteert daarmee een besparingsopdracht van € 2,0 miljoen in 2024 e.v.¹

¹ Dit is excl. nieuwe 'ombuigingen binnen het programma' die verderop in een tabel zijn gepresenteerd.

Toelichting	2022	2023	2024	2025
Besparingen Begroting 2021-2024	-1.965.000	-2.660.000	-3.050.000	-3.050.000
Totaal bijstelling bezuinigingen (p.45 NJN)	735.000	965.000	1.040.000	1.040.000
Totaal besparingen PB 2022-2025	-1.230.000	-1.695.000	-2.010.000	-2.010.000

Aanvullende toelichting voor de begroting:

De financiële consequenties voor het programma Samenredzaam zijn in de begroting 2022-2025 integraal opgenomen in de tabel 'structurele doorwerking mutaties Najaarsnota 2021' op pagina 59.

In 2022 is er een ambitieniveau van € 1.256.000 naar € 1.411.000 in 2025. Om deze ambities te dekken is binnen het programma kritisch gekeken naar 'ombuigingen' (nieuw voor oud). Met het overnemen van deze voorstellen is er een restant tekort in 2022 van € 95.000 oplopend naar € 700.000 in 2025 (zie ook tabel 3.1 van de NJN 2021 op blz 87).

Toelichting	2022	2023	2024	2025
Totaal Autonome ontwikkelingen	371.000	371.000	371.000	371.000
Totaal bijstelling bezuinigingen	735.000	965.000	1.040.000	1.040.000
Totaal wensen nieuw beleid	150.000	150.000	-	-
Saldo Ambitie PB 2022-2025	1.256.000	1.486.000	1.411.000	1.411.000
Totaal ombuigingsvoorstellen	-1.161.000	-861.000	-711.000	-711.000
Totaal PB 2022-2025	95.000	625.000	700.000	700.000

Toelichting tabel:

Autonome ontwikkeling

Er wordt vanaf 2022 een structureel tekort verwacht van € 371.000. Dit tekort komt met name door een te lage index compensatie van 1,7 % (PPN 2022). Op basis van bestaande en lopende contracten binnen de zorg (Jeugd en Wmo) wordt een indexatie verwacht van 3%. Hierdoor is er een tekort van € 310.000. Daarnaast is er structureel € 200.000 benodigd om de stijgende loonkostensubsidies te dekken. Er is ook een structureel voordeel van € 100.000 op leerlingenvervoer i.v.m. een nieuw contract. Tot slot zijn er nog een aantal kleine voor- en nadelen van per saldo € 39.000 voordelig.

Bijstelling bezuinigingen

Zie toelichting bij tabel 1 en de tekst bij de najaarsnota 2021.

Nieuw beleid

Om de voorgestelde transformatie binnen Jeugd de komende jaren te realiseren wordt een incidentele, inhoudelijke en financiële, impuls gevraagd. Deze impuls van in totaal € 300.000 wordt gebruikt om de expertise binnen het toegangsteam te verbreden en uit te breiden om de zwaardere casuïstiek en toenemende wachtlijsten te verhelpen.

Ombuigingen binnen het programma

Ombuiging	Onderwerp	2022	2023	2024	2025
Ambities	Saldo NJN en PB 2022-2025	1.256.000	1.486.000	1.411.000	1.411.000
1	Intensivering aanpak Jeugd tlv reserve SD	-150.000	-150.000		
2	Voogdij 18+ Jeugd (middelen AU)	-311.000	-311.000	-311.000	-311.000
3	Verhogen besparing WMO begeleiding	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
4	Beschermd Wonen, regioutkering	-300.000			
5	Loonkostensubsidie BUIG	-200.000	-200.000	-200.000	-200.000
Ombuiging	totaal	-1.161.000	-861.000	-711.000	-711.000

1. De wens m.b.t. impuls jeugd kan worden gedekt uit de bestemmingsreserve corona Sociaal Domein. Met vaststelling van de najaarsnota 2021 is deze reserve gevoed vanuit incidentele coronamiddelen Jeugd (€ 1,1 miljoen) die bij de meicirculaire 2021 beschikbaar zijn gesteld.
2. Er zijn bij de meicirculaire 2021 structureel extra middelen (€ 611.000) beschikbaar gesteld voor de uitvoering van voogdij voor 18+ers. Het is momenteel onduidelijk m.b.t. het “woonplaatsbeginsel” wat de exacte financiële effecten voor de gemeente zijn. Op basis van risicobenadering wordt verwacht dat 50% van het verkregen budget niet benut wordt.
3. Op onderdelen van de Wmo (met name begeleiding) is een extra besparing te realiseren. Het is echter niet reëel om de gehele besparing van HH te realiseren op Wmo begeleiding en dagbesteding. Een verhoging van € 200.000 structureel wordt realistisch geacht.
4. De regio keert jaarlijks het overschot van verkregen rijksmiddelen uit aan de deelnemende gemeenten. Ook in 2022 wordt als laatste jaar een voordeel verwacht. Vanaf 2023 wordt het beschermd wonen gedecentraliseerd naar de afzonderlijke gemeenten.
5. Het rijk heeft een toezegging gedaan dat er een koppeling wordt gemaakt tussen de loonkostensubsidies die worden uitgekeerd en de BUIG uitkering. De koppeling belooft gemeenten, die hierop presteren. Het rijk heeft aangegeven dat een volgend kabinet hier een beslissing over moet nemen. De toezegging maakt echter dat het verwachte financiële risico laag is. Daarom wordt voorgesteld het BUIG budget evenredig aan de stijgende loonkostensubsidies van € 200.000 op te hogen.

Vraag 3:

P. 76 (Financiën en overhead): Algemene uitkering meicirculaire. In 2021 is er een bedrag van bijna 2,5 mln beschikbaar gekomen. Is het ook inzichtelijk of deze gelden daar zijn ingezet wat ook de bedoeling was? Is er een overzicht van wat gereserveerd is voor bepaalde doeleinden en of dit daar ook terecht is gekomen?

Antwoord:

Het bedrag van € 2,5 miljoen is in de begroting 2021 als volgt verdeeld:

- Extra budget jeugd ter hoogte van € 1,1 miljoen is gereserveerd op een stelpost jeugd. Het bedrag wordt ingezet voor de bestemmingsreserve coronagerelateerde uitgaven Sociaal domein.
- Er is een bedrag van € 166.000 toegevoegd aan het budget Voogdij 18+ (€ 61.000) en een bedrag van € 105.000 aan het Participatiebudget, voornamelijk Wsw.
- Voor overige taakmutatie is een bedrag van € 79.000 beschikbaar.
- Voor coronacompensatie van het rijk is rekening gehouden met een bedrag van € 29.000.

Zie hiervoor ook de Informatienota over de meicirculaire 2021 die aan u is verzonden.

Een bedrag van € 1.126.000 is gebruikt als algemeen dekkingsmiddel.

ChristenUnie

Vraag 4:

Verkoop onroerende zaken, exploitatiebijdragen Eeserwold. Wat wordt hier precies bedoeld? Zijn alle leges e.d. voldaan als het gaat om project van Focus?

Antwoord:

Leges van Focus zijn afgerond. Het voordeel 2021 bestaat uit:

- verkoop gronden € 80.000;
- exploitatiebijdrage Roelofs € 140.000.

Deze exploitatiebijdrage vloeit voort uit de anterieure overeenkomst waarbij Roelofs een bedrag per m2 aan de gemeente is verschuldigd indien er gronden door Roelofs worden verkocht op Eeserwold. In 2021 zijn er bedrijfspercelen verkocht en zijn deze bijdragen ontvangen (deze bijdrage is een

tegemoetkoming op gemaakte plankosten). Jaarlijks staat in de rekening een bedrag onder de balans hoe hoog deze bijdragen nog zijn (bijvoorbeeld p. 10 van de jaarrekening € 669.000 niet uit balans blijvende rechten).

Vraag 5:

Stand van zaken bezuinigingen Samenredzaam (blz.44/45): als taakstelling zijn daar bezuinigingen ingeboekt voor 2022 -/- € 628.000, 2023 -/- € 928.000 en 2024 -/- € 1.173.000. In de toelichting bij de WMO wordt voorgesteld de **gehele** besparing van HH te herzien. Betekent dit dat genoemde bedragen (2022:275.000 2023: 425.000, 2024 en 2025 500.000) slaan op HH en de rest wel bezuinigd wordt? **Vraag:** Als het gaat om HH staan daar dan ook hogere inkomsten (denk aan AU) tegenover of is het echt een open eind regeling?

Antwoord:

Het klopt dat enkel het gedeelte van de Huishoudelijke Hulp (HH) wordt voorgesteld terug te draaien. Er resteert daarmee een besparingsopdracht van € 2,2 miljoen in 2024 e.v. Zie ook de beantwoording op vraag 2 van het CDA.

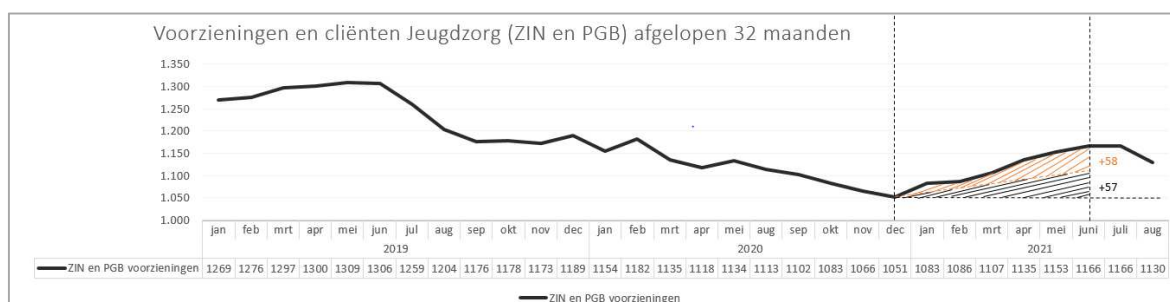
Voor de HH is geen specifieke uitkering uit het gemeentefonds van toepassing. De AU (Algemene Uitkering) van het gemeentefonds heeft geen duidelijke 1 op 1 relatie met de stijging van de vraag HH.

Vraag 6:

Blz. 46. Hier wordt in beeld gebracht de relatie corona en hogere aantallen cliënten Jeugdzorg. Onze 'vertaling' van deze best wel ingewikkelde uitleg: de incidentele toename van de kosten Jeugdzorg met € 1.300.000. Lezen wij het goed dat in 2021 € 600.000 corona gerelateerd is en dus € 700.000 door hogere kosten (complexiteit) en aantallen. En budget neutraal wordt gedekt door hogere AU? De te verwachten tekorten 2022-2023 bedragen dan resp. € 650.000 en € 350.000. En de hogere beheersingskosten met een impulsbijdrage bedragen dan € 150.000 voor de jaren 2022-2023 . Beide hogere uitgaven worden gedekt uit Reserve SD? Dat verklaart dan ook de genoemde bedragen in tabel op blz. 87, post 2022 € 800.000 en 2023 € 500.000? Kan er een wat uitgebreidere uitleg komen?

Antwoord:

In 2021 is er een trendbreuk te constateren, zie onderstaande grafiek. Na een trendmatige daling van het aantal voorzieningen in de periode juni 2019 tot en met december 2020 is er in 2021 een stijgende trend te zien van + 115 ten opzichte van eind december 2020.

Er zijn hierbij twee ontwikkelingen te onderscheiden:

1. Corona

De stijging rekenen wij voor 50% toe aan corona (58 voorzieningen). Dit is in lijn met o.a. de Nederlandse GGZ die stelt dat er een stijging in 2021 van het aantal kwetsbare kinderen is te zien van 30%-60% welke is relateren aan corona. Daarnaast constateren wij zelf dat in 2021 een forse stijging van het aantal spoedzaken is ten opzichte van dezelfde periode 2020 en 2019. Dit sterkt het beeld van de Nederlandse GGZ dat ook in onze gemeente een corona effect is te zien.

In de eindejaarsverwachting van 2021 wordt gemiddeld uit gegaan van toenemende trend naar 1.200 voorzieningen met een totale kostenpost van afgerond € 13,4 miljoen. Van deze voorzieningen zijn over het gehele jaar 58 te relateren aan corona (circa 4% van 1.200). Dit komt neer op afgerond € 600.000 meerkosten in de jeugdzorg te relateren aan corona. Anders gezegd, was er geen corona, dan hadden we deze kosten niet gehad. Aangezien een voorziening een looptijd heeft van gemiddeld 2 jaar zijn er ook kosten in 2022 en 2023. Inclusief de jaarlijkse indexering wordt dit 'na-ijl effect' geraamd op € 650.000 in 2022 en € 350.000 in 2023, in totaal € 1,0 miljoen.

2. Toenemende vraag en complexiteit jeugdzorg

De overige stijging van circa +57 voorzieningen is te wijten aan een toename van het aantal jeugdigen die in de jeugdzorg terecht komen en een toename van de zorgcomplexiteit waarmee deze jeugdigen in de zorg terecht komen. Om met deze ontwikkeling mee te gaan en de transformatie- / besparingsopdracht van de begroting 2021 te behalen wordt een impuls voorgesteld in 2022-2023 van in totaal € 300.000 (2x € 150.000).

Deze impuls wordt gebruikt om de expertise binnen het toegangsteam te verbreden en uit te breiden om de zwaardere casuïstiek en toenemende wachtlijsten (door toename van zorgvraag) te verhelpen. Met deze impuls wordt beoogd de kwaliteit en de capaciteit van de toegang te verhogen om enerzijds de complexere zorgvraag vakkundiger te helpen en anderzijds verslechtering van de zorgvraag door een wachtlijst te voorkomen.

Onderstaand een overzicht van het financiële meerjarig effect per ontwikkeling.

Ontwikkeling	NJN 2021	2022	2023	2024	2025
1. Corona	600.000	650.000	350.000	-	-
2. Toename zorgvraag en complexiteit		150.000	150.000	-	-
Totaal ontwikkelingen	600.000	800.000	500.000	-	-
Dekking Reserve		-800.000	-500.000	-	-
Dekking bestaande budgetten	-600.000			-	-
Totaal	-	-	-	-	-

Vraag 7:

Blz.58. Is makelaar al gestart in 2021?

Antwoord:

De cultuurmakelaar is op 1 september 2020 begonnen.

Vraag 8:

Blz. 68. Bij de financiële mutatie 4 staat een investeringsbedrag genoemd van € 70.000. We missen de toelichting op deze investering.

Antwoord:

Uw opmerking is terecht. Deze toelichting is op pagina 79 weergegeven (mutatie 10; aanschaf voertuig sportvelden). Het was duidelijker geweest om deze op pagina 68 te vermelden.

Vraag 9:

Blz.70. Financiële mutatie 10: klopt het dat er geen financieel voordeel is in 2021?

Antwoord:

Het klopt dat er geen financieel voordeel is in 2021. Vanaf 2022 is er extra geld beschikbaar gesteld voor beperkt basis naar basis.

Vraag 10:

Blz. 76: financiële mutatie 1. Is er een percentage bekend hoe het percentage is van de afboeking t.o.v. de totale facturering?

Antwoord:

Totale inkomsten over 2021 zijn nog niet duidelijk. Als we het vergelijken met de omvang in 2020 kunnen we constateren dat de totale inkomsten van de gemeente Steenwijkerland ongeveer € 142 miljoen zijn. Hiervan heeft € 77,5 miljoen betrekking op de algemene uitkering en € 25,3 miljoen op inkomensregelingen. De overige inkomsten zijn dan ongeveer € 39,2 miljoen. Het bedrag van € 30.000 voor oninbare vorderingen komt dan neer op 0,08% van dit totaal. Ter illustratie is het bedrag van € 30.000 ook afgezet tegen het totaalbedrag van circa 22 miljoen dat we jaarlijks ontvangen uit belastingen en heffingen (zie p. 68 van de begroting). In dat geval komt het percentage uit op 1,4%.

Vraag 11:

Blz. 79. Afschaffing hondenbelasting geeft uiteraard lagere belasting opbrengst tot gevolg. Zijn hier geen voordelen i.v.m. wegvallen kosten en uren ambtenaren? Of is dit een per saldo bedrag? Dan graag specificatie.

Antwoord:

Het wegvallen van de uren voor de uitvoering van de hondenbelasting wordt grotendeels gecompenseerd door de uren die nodig zijn voor de uitvoering van de vermoedelijkhedenretributie (VMR). Per saldo houden we vanaf 2022 jaarlijks rekening met een besparing van € 11.000 op de uitvoeringskosten:

Geen inkomsten hondenbelasting:	- € 207.044
<u>Lagere uitvoeringskosten:</u>	<u>+ € 11.000</u>
Totaal (lagere inkomsten), zie p. 57 van de begroting:	- € 196.044

Vraag 12:

Bij budgetaanpassingen (blz. 87, tabel 3.1.) staat voor de lagere huurinkomsten de Meenthe uitsluitend voor 2021 een -/- € 70.000. Vraag: waarom bij de PB 2022-2025 ook voor 2022 doorgererekend (PB blz. 59, tabel 3.5.4 kopje duurzaam)? Idem voor infrastructuur Onnakerk á € 20.000? Volgens ons is dit foutief geraamd in 2022!

Antwoord:

Uw opmerking is begrijpelijk, maar de begroting klopt wel op dit punt. Inderdaad staan op pagina 59 in de begroting de bedragen als doorwerking van de Najaarsnota vermeld. Dit geldt voor:

1. € 70.000: De Meenthe, p. 23 NJN, verlaging huuropbrengsten € 70.000 in 2021 en 2022;
2. € 20.000: Onnakerk, p. 32 NJN, 2021 en 2022 € 20.000;
3. € 10.000: Hersteloperatie toeslagen, p. 49 NJN, € 10.000 in 2021 en € 40.000 in 2022. Het bedrag van € 40.000 is onderdeel van het op p. 59 in de begroting vermelde bedrag van € 135.000 onder Samenredzaam.

Voor genoemde posten is in de begroting voor 2022 rekening gehouden met een bedrag van in totaal € 130.000 (€ 70.000 + € 20.000 + € 40.000).

Deze eenmalige budgetuitzettingen komen ten laste van de Algemene reserve zoals onderaan de tabel op pagina 59 van de programmabegroting vermeld is en dus niet ten laste van de exploitatie. Per saldo betekent dit geen nadeel voor de programmabegroting, maar worden deze uit de algemene reserve financieel gedekt.

Voor de volledigheid:

bedragen x € 1.000				
Structurele doorwerking najaarsnota 2021	Begroting 2022	MJR 2023	MJR 2024	MJR 2025
De inwoner op 1	- 10	- 10	- 10	- 10
Duurzaam	- 70	-	-	-
Werk aan de winkel	- 20	-	-	-
Samenredzaam	- 135	- 625	- 700	- 700
Mijn Steenwijkerland	- 111	- 121	- 125	- 132
Financiën en overhead	182	182	- 68	- 68
Totaal (+ = voordeel)	- 164	- 574	- 903	- 909
<i>Waarvan structureel (ten laste van het begrotingssaldo)</i>	<i>- 34</i>	<i>- 574</i>	<i>- 903</i>	<i>- 909</i>
<i>Waarvan incidenteel (ten laste van de AR vrij besteedbaar)</i>	<i>- 130</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>